

Література

1. Бобраков И. А. Уголовно-правовая характеристика преступлений, посягающих на лиц, участвующих в уголовном судопроизводстве, и проблемы их законодательной регламентации : монография / И. А. Бобраков. – Брянск : Брянск. филиал Моск. ун-та МВД России, 2014. – 175 с.
2. Гриньків О. О. Заходи забезпечення безпеки у кримінальному судочинстві : монографія / О. О. Гриньків, А. О. Ляш. – Тернопіль : Астон, 2012. – 260 с.
3. Забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства в Україні та зарубіжних країнах: порівняльний аналіз : навч. посіб. / [В. К. Шкарупа, М. В. Коваль, В. М. Андрущук та ін.]. – Ірпінь, 2007. – 228 с.
4. Зайцев О. А. Государственная защита участников уголовного процесса / О. А. Зайцев. – М. : Юрист, 2002. – 144 с.
5. Ромодановский К. О. Сравнительный анализ законодательств различных стран в области государственной защиты потерпевших, свидетелей и иных участников уголовного судопроизводства / К. О. Ромодановский // Российский следователь. – 2015. – № 10. – С. 44–46.
6. Смірський В. В. Забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства / В. В. Смірський // Вісник Запорізького юридичного інституту. – 2015. – № 2. – С. 152–155.

ІГОР КІЦКАЙ

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Кривоус В. Б.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З ЄС ЯК НАПРЯМОК ІНТЕГРАЦІЇ В СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

Науково-технічний розвиток вже не просто є складовою загального прогресу людства, а випереджає зміни в інституційній сфері, під нього влаштовуються відносини між економічними агентами, які реалізуються як на національних ринках, так і на рівні глобального ринкового середовища. Усвідомивши особливості сучасної політики ЄС у сфері науки, її стратегічні цілі, завдання й механізми реалізації, Україна зможе співпрацювати з Європейським співтовариством, орієнтуючись на власні національні інтереси в сфері науково-технічного прогресу і адекватно реагувати на зовнішні економічні загрози.

Альтернативи європейській інтеграції України немає, тому нам доцільно обрати формулу співпраці з ЄС, щоб крок за кроком інтегрувати свою країну до європейських структур, не ставлячи поки що питання про членство. [3]

Питанням аналізу європейських принципів організації та оцінювання науково-технічної діяльності міжнародного наукового співробітництва, а також питанням входження України в європейський науковий простір присвячено роботи Г. Андрущука, Н. Бочарової, М. Гороховацької, І. Єгорова, В. Карпова, С. Фірстова, О. Шниркова та ін.

Метою співробітництва з ЄС у сфері науки і техніки є заохоченням наукових досліджень та технологічного розвитку, включаючи спільну науково-дослідницьку діяльність, навчання та переміщення науковців, а також інші форми співробітництва. Співробітництво також передбачає, що сторони забезпечуватимуть належний доступ до своїх відповідних програм на основі ефективного захисту прав інтелектуальної, промислової та комерційної власності.

Окрему увагу потрібно звернути на регіональний аспект виконання програм наукової та освітянської співпраці, залучати до них не лише державні установи освіти і науки, але й недержавні, зокрема – регіональні аналітичні центри. Увага до регіональної географії підтримки з боку ЄС та окремих його країн-учасниць, зацікавлених у партнерстві з Україною в сфері наукових досліджень та освітянської діяльності, дозволить максимально ефективно залучати регіональний потенціал української науки і освіти до такої співпраці.

Асоційована участь у програмі «Горизонт 2020» розглядається як важливий етап у розвитку партнерських відносин з ЄС, забезпеченні умов для економічного зростання України, створенні умов для інтеграції країни в європейські та загальносвітові економічні відносини.

Стратегія міжнародної співпраці ЄС у сфері науки та інновацій передбачає диференційований підхід до фінансування участі "третьох" країн. У проекти програми "Горизонт 2020" залучаються в першу чергу країни, що підписали з ЄС угоди про науково-технічне співробітництво. Тобто підписання угоди про асоціацію з ЄС автоматично не робить Україну повноцінним учасником рамкових програм, хоча і дещо спрощує процедуру подачі заявок на фінансування. Україну було віднесено до 11 провідних наукових країн світу, які визначені ключовими стратегічними партнерами ЄС у програмі "Горизонт 2020", а також Україну визнано єдиним стратегічним партнером Євросоюзу в Східній Європі. Однак такий статус не надає максимальні можливості для участі в проектах рамкових програм і не забезпечує вигідніші умови співробітництва [2].

Україна стала активним учасником Рамкової програми ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020» після ратифікації відповідної угоди Законом України від 15 липня 2015 року. У 2015 році зареєстровано 259 українських заявників, 29 з яких (попередньо) отримали згоду на фінансування із загальним бюджетом 3,57 млн. євро [1].

Серед учасників проектів, які отримали фінансування в рамках проведених конкурсів у 2014–2015 роках, є представники малого та середнього бізнесу, державних установ та організацій, зокрема Конструкторське бюро «Південне», асоціація «Український клуб аграрного бізнесу», Державне підприємство «Державний науково-дослідний дорожній інститут ім. Шульгіна», Державне космічне агентство, Інститут світової політики. Також активними учасниками програми є університети та інші державні установи [1].

Розмір фінансового внеску кожної країни-учасниці узгоджується в результаті переговорів і визначається з урахуванням різних економічних і політичних чинників. Європейська Комісія надає країнам-партнерам знижку від 50 до 80%.

У результаті проведених у 2014 р. переговорів Україні була надана знижка у 95% від суми номінального внеску (розраховується як частка загального бюджету "Горизонт 2020", що відповідає співвідношенню ВВП країни до ВВП ЄС), яка була зафіксована до кінця дії Програми, що не відповідає звичайній практиці ЄС, тобто зростання внеску країни на 5% щорічно. Окремо Угодою про набуття Україною статусу асоційованого члена "Горизонт 2020" передбачається можливість використання коштів технічної допомоги ЄС для виплати 50% від цього вже зниженого внеску. Для України розмір внеску встановлено на рівні 35,5 млн євро до 2020 р [2].

Українська влада зробила важливі кроки, спрямовані на підтримку науково-технічного прогресу, в тому числі для створення нових умов співробітництва, і оголосила низку ініціатив в науково-технічній та інноваційній сферах. Проте, запропоновані заходи повинні мати більше результатів, які можна кількісно перевірити. Дії в науково-технічній сфері повинні супроводжуватися зміцненням законодавчої бази та її ефективного застосування. Зрозуміло, що створення сприятливого науково-технічного середовища повинно бути серед головних завдань української влади.

Отже, основним механізмом реалізації політики стимулювання науково-технічних процесів є розробка й впровадження рамкових програм, які спрямовані на формування цілісного європейського дослідницького простору з концентрацією на пріоритетних напрямках.

Таким чином, у глобальному масштабі політика ЄС в науковій сфері на теперішній час спрямована на гармонізацію взаємодії науки і практики, фундаментальних і прикладних знань, нових теоретичних ідей та інноваційних технологій. Такий шлях є найоптимальнішим у розвитку суспільства знань.

Література

1. *Науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у контексті євроінтеграційних процесів / І. Ю. Єгоров [та ін.] ; Науково-технічний комплекс статистичних досліджень. – К. : НТК статистичних досліджень Держкомстату України, 2015. – 223 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ief.org.ua/docs/nr/4.pdf>.*

2. *Кривоус В. Б. Государственная поддержка малого и среднего бизнеса: международный аспект / В. Кривоус // Горизонт 2020 пред икономическото знание и бизнеса. Юбилейна международна научнопрактическа конференция 7–8 октомври 2010. – В 2 т. – Т. II. – Свищов: «Ценов» – С. 376–382.*

3. *Кривоус В. Україна в контексті європейської інтеграції / В. Кривоус // Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Україна в системі міжнародної економіки» 11–12 лютого 2010 р. – Тернопіль. – С. 146–147.*